

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВИНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–јун 2022.

Јул 2022.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца.....	2
2. Експертиза ефективног страног новца.....	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	5

1. Експертиза готовог новца

У првом полугодишту 2022. године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован, откривено је 1.598 комада фалсификованих новчаница готовог новца (динара).

Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

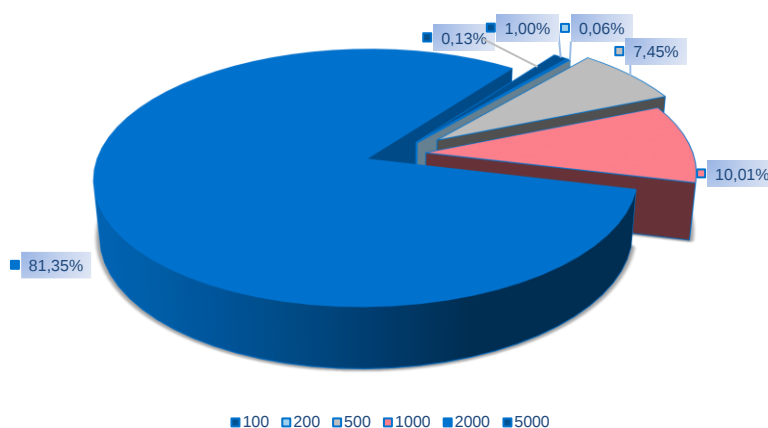
Табела 1. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–јун 2022. (у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	16	1.300	160	119	1	2	0	0	0	1.598
Учешће у %	1,00	81,35	10,01	7,45	0,06	0,13	0,00	0,00	0,00	100,00

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице апоена од 2000 (81,35%), 1000 (10,01%) и 500 (7,45%) динара (Графикон 1).

Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–јун 2022. (у комадима)

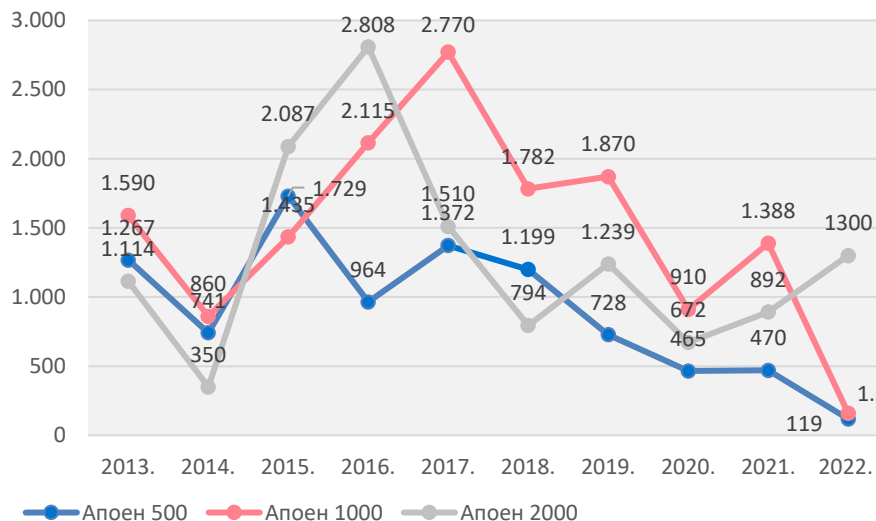

Извор: Народна банка Србије.

Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 98,81% укупног броја фалсификата новчаница готовог новца откривених у првих шест месеци 2022. године.

Посматрано за последњих десет година, та три апоена су најзаступљенија међу откривеним фалсификованим новчаницама динара (Графикон 2).

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца
(у комадима)

Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница апоена од 2000 (89,66%) и од 1000 (5,52%) динара (Табела 2 и Графикон 3).

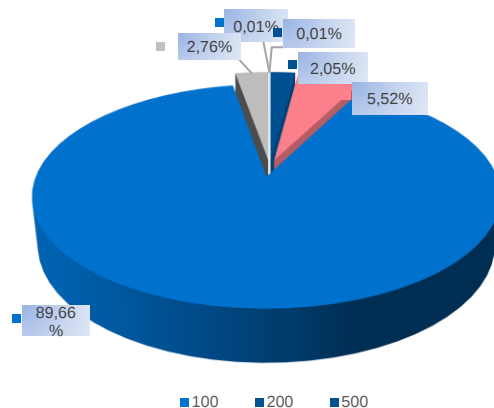
Процентуално изражено, та два апоена заједно чине 95,18% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца,
јануар–јун 2022.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	80,00	2600,00	160,00	59,50	0,20	0,20	0,00	0,00	0,00	2899,90
Учешће у %	2,76	89,66	5,52	2,05	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	100,00

Извор: Народна банка Србије

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–јун 2022.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако се упореде откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, види се да су на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривена 3,24 комада фалсификованих новчаница готовог новца, односно на милијарду динара у оптицају откривен је 8.459,41 динар фалсификованог новца.

2. Експертиза ефективног страног новца

У првом полугодишту 2022. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификоване, откривено је 318 комада фалсификованих новчаница ефективног страног новца. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 3.

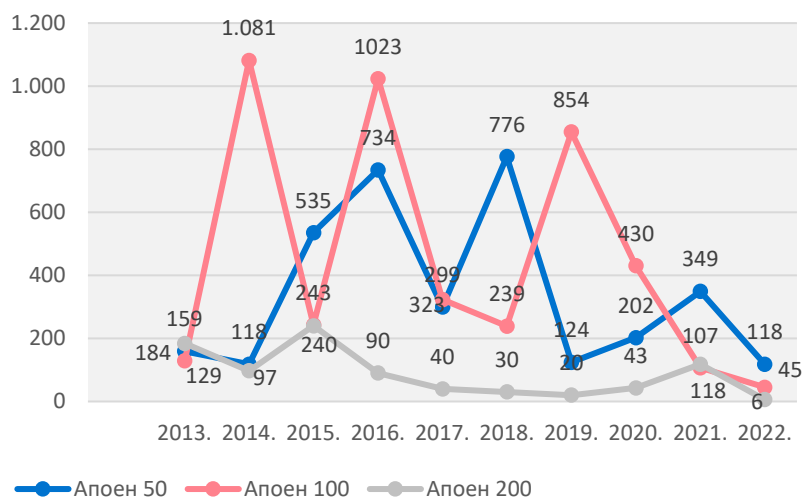
Табела 3. Преглед фалсификованих новчаница ефективног страног новца, јануар–јун 2022. (у комадима)

Валута	EUR							Укупно EUR	USD		Укупно USD	Остало	Укупно
Апоен	500	200	100	50	20	10	5		100	50			
Комада	15	6	45	118	6	5	0	195	16	11	27	96	318
Учешће у %	4,72	1,89	14,15	37,11	1,89	1,57	0,00	61,32	5,03	3,46	8,49	30,19	100,00

Извор: Народна банка Србије.

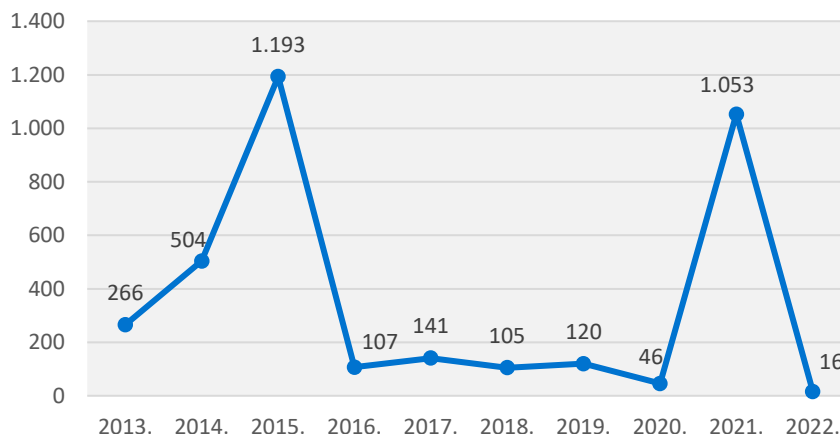
У посматраном периоду, откривено је 195 комада фалсификованих новчаница евра, од чега највише апоена 50 и 100. На Графикону 4 приказано је кретање броја комада откривених фалсификата апоена 50, 100 и 200 евра у последњих десет година.

Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени евра (у комадима)

У првом полугодишту 2022. године, откривено је 16 комада фалсификата америчког долара у апоену 100. Иначе, током година приметно је да је међу фалсификованим новчаницама америчких долара доминантно учешће апоена од 100 долара. Графикон 5 приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих десет година.

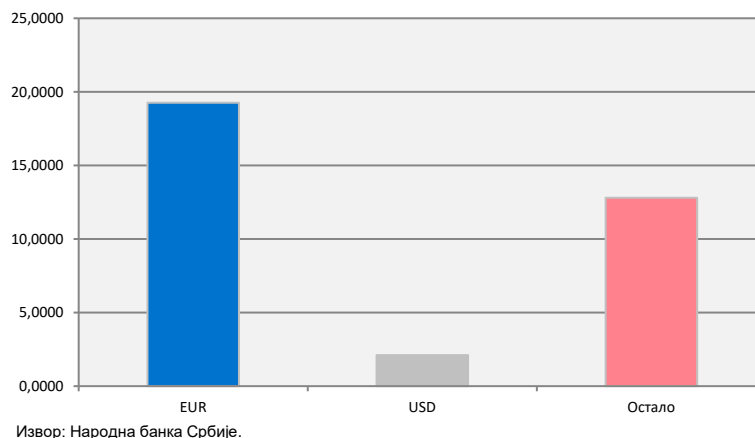
Графикон 5. **Најчешће фалсификовани апоен америчког долара**
(у комадима)

У посматраном периоду, колону *Остало* у Табели 3 чини укупно 96 комада фалсификованих новчаница хрватских куна.

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца најбоље ће се сагледати ако се вредности појединих валута изразе у еврима¹ (Графикон 6).

Графикон 6. **Фалсификати новчаница ефективног страног новца, јануар–јун 2022.**
(износ у хиљадама евра)

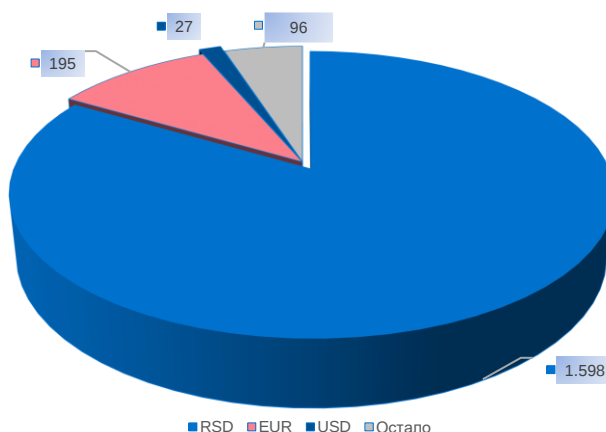
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

Међу укупно 1.916 комада фалсификованих новчаница, колико је откривено у првом полугодишту 2022. године, најзаступљенији су динарски фалсификати, а њихово

¹ За прерачун вредности других валута у евро примењени су међувалутни односи из курсне листе која је важила на дан 11. јула 2022. (курс евра – 117,3940 динара).

учешће, као и учешће броја комада фалсификата динара и осталих валута у укупном броју комада, дато је у Графикону 7.

Графикон 7. Валутна структура фалсификованих новчаница,
јануар–јун 2022.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

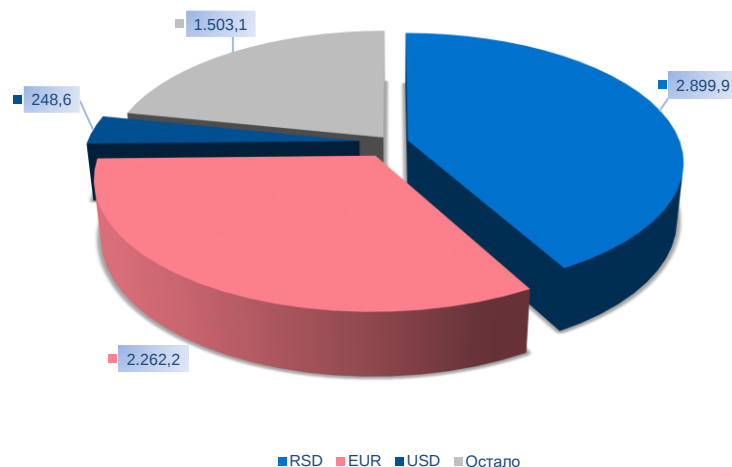
Као што се може видети, посматрано по броју комада, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте, и то 1.598 комада (83,40%), затим 195 комада новчаница евра (10,18%), 96 комада осталих валута (5,01%) и 27 комада доларских новчаница (1,41%).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у првом полугодишту 2022. године најбоље ће се сагледати ако се вредности појединих валута изразе у динарима² (Графикон 8).

² За прерачун вредности других валута у динаре примењен је средњи курс динара на дан 11. јула 2022. (117,3940).

Графикон 8. Валутна структура фалсификованих новчаница, јануар–јун 2022.

(износ у хиљадама динара)

Извор: Народна банка Србије.

Од укупно 6.913.738,32 динара, колика је динарска противвредност фалсификата свих валута, доминантан је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте, и то у износу од 2.899.900,00 динара (41,94%), затим евра у износу од 2.262.182,38 динара (32,72%), осталих валута (хрватских куна) у износу од 1.503.062,40 динара (21,74%) и америчких долара у износу од 248.593,54 динара (3,60%).

Напомена: У посматраном периоду извршена је и експертиза 2.051 комада фалсификованих новчаница америчког долара у апоену од 100 (номинално 205.100 долара) које је полиција **запленила пре пуштања у оптицај и стога нису обухваћене прегледима овог извештаја.**